GGD BRANDWEER Veiligheidsregio Kennemerland	Sector/afdeling: FB/F&A
Geleideformulier voor: DB	Leidinggevende: Jan Steur
	Auteur: Baudien Dijkstra
a8fb1a2f-10b6-4358-8234-f8399270c5a6.docx	

1. Doel agendering:

Besluitvorming	x

2. Vraagstelling:

In april 2019 heeft het Dagelijks Bestuur, gehoord de bestuurscommissies, de concept-meerjarenbegroting 2020-2023 aan de gemeenteraden gezonden voor een zienswijze. Gehoord deze zienswijzen dient het Algemeen Bestuur de begroting definitief vast te stellen. De commissies wordt gevraagd het AB hierover te adviseren.

3. Achtergrondinformatie

Bij de behandeling in april is de commissie geïnformeerd over de achtergronden bij de begroting 2020. Hieronder wordt een aantal hoofdpunten kort herhaald.

Wat is er in deze begroting verwerkt?

In de programmabegroting zijn de ontwikkelingen in de begrotingskaders gerubriceerd naar de volgende onderdelen (zoals vastgelegd in de Nota begrotings- en budgetbeheer):

- Besluitvorming na programmabegroting 2019
- Nominale ontwikkelingen: ontwikkelingen vanaf de vaststelling van de programmabegroting 2019 en de prijs- en loonindexering.
- Autonome ontwikkelingen: bijstelling in de bestaande begroting van niet beleidsmatige aard en ontwikkelingen die als noodzakelijk en onvermijdelijk zijn te kwalificeren.
- Nieuw beleid en versterkt bestaand beleid: Nieuwe programmaontwikkelingen en bestaande programmaontwikkelingen, die een extra impuls dienen te krijgen.
- Dekkingsvoorstellen voor nieuw en versterkt bestaand beleid.

De voorstellen voor nieuw beleid zijn:

- Versterking vakbekwaamheid duikploegen brandweer, € 334.000 structureel
- Maatschappelijke zorg/verbinden zorg en veiligheid, € 50.000 structureel
- Voortzetting aandacht statushouders, € 80.000 structureel
- Infectieziektebestrijding/antibioticaresistentie € 41.000 structureel
- Duurzaamheid, € 50.000 structureel
- Invoering zaakgericht werken € 255.000 in 2020 en € 420.000 structureel vanaf 2022
- Het voorstel van de directie om ook invoering van een flexibele digitale werkplek op te voeren als nieuw beleid (kapitaalslasten per 2020) is door het DB opgeschoven. Vanuit de commissie BCOV werd terecht opgemerkt dat de lasten ad € 150.000 pas per 2021 zijn te verwachten.

Dekking voor het nieuw beleid is gevonden binnen de eigen begrotingskaders (nieuw voor oud):

- Efficiencymaatregelen binnen de programma’s € 570.000 structureel
- Vrijval middelen n.a.v. herijking versterkingsactiviteiten € 128.000 structureel
- Lagere kosten meldkamer exploitatie € 800.000 structureel

Andere aandachtspunten
Bij de aanbieding van de begroting aan de commissie is gememoreerd dat de VRK bij de gemeenten de vraag neerlegt hoe groot de gemeenten het belang achten om te zorgen voor borging van alle eisen die de inspectie stelt aan evenementenveiligheid. Wanneer de gemeenten van mening zijn dat met verhoging van de adviescapaciteit bij de VRK die veiligheid gediend is, kan een voorstel worden gedaan de begroting van de VRK op dit punt aan te passen. Gemeenten kunnen overigens overwegen de kosten in verband te brengen met de gemeentelijke legesverordening Het gaat hier om een bedrag van € 95.000.

Zoals in april aangekondigd, zijn de effecten uit de programmabegroting 2020 die doorwerken naar 2019, in de 1e bestuursrapportage 2019 verwerkt.

Zienswijzen (niet alle formeel ontvangen van gemeenten, weergave deels gebaseerd op eigen onderzoek websites gemeenteraden)

De gemeenten Bloemendaal, Beverwijk, Heemskerk, Velsen en Uitgeest hebben geen opmerkingen bij het jaarverslag 2018 en de programmabegroting 2020.

Het DB is blij met de instemming van de gemeenten Bloemendaal, Beverwijk, Heemskerk, Velsen en Uitgeest met de voorgelegde voorstellen. Op de vanuit de andere gemeenten ingekomen zienswijzen wordt puntsgewijs ingegaan.

Geprognosticeerd begrotingssaldo

De gemeenten Haarlemmermeer en Heemstede, Haarlem en Zandvoort doen een uitspraak over het voorziene positieve saldo voor 2020. Haarlemmermeer suggereert dat saldo te markeren ten behoeve van een eenmalige reservering in de repressieve regionale bluswatervoorziening. Heemstede formuleert als principe dat batige (begrotings)saldi teruggestort dienen te worden aan gemeenten. Haarlem en Zandvoort achten het wenselijk om vanwege positieve rekeningresultaten de afgelopen jaren het begrote positieve saldo van € 390.000 in 2020 terug te sluizen naar de gemeenten.
Haarlem en Zandvoort verwoorden verder de wens om de nu geraamde voordelen in de komende jaren ook vertaald te zien in een lagere gemeentelijke bijdrage en verzoeken bij het opstellen van de volgende begrotingen daarmee rekening te houden.

Reactie
Het DB herkent zich in het principe dat rekeningsaldi terugvloeien naar gemeenten en begrotingssaldi leiden tot lagere gemeentelijke bijdragen. Dat was ook de reden om bij de 1e berap 2019 een voorstel te doen over het begrotingssaldo 2019.

Tegelijkertijd is het wenselijk om enige manoeuvreerruimte te hebben, in het belang van een effectieve uitvoering van taken in de samenwerking tussen gemeenten en VRK.
De DB stelt voor de positieve begrotingssaldi in de meerjarenraming 2020 – 2023 in stand te houden, zodat er voldoende bestuurlijke manoeuvreerruimte blijft. Dit ook tegen de volgende achtergrond:

- Het opnemen van taken in het kader van de Wvggz en VT leidt tot transitiekosten en nieuwe risico’s, een exact beeld daarvan ontbreekt nog (er dient b.v. inzake VT nog een due dilligence te worden opgemaakt).
- De begroting 2020 komt op basis van Wet gemeenschappelijke regelingen ver voor het ingaan van het betreffende jaar tot stand
- Er ligt nog een vraag ligt om de capaciteit voor evenementenadvisering uit te breiden. Als de gemeenten willen dat de VRK meer oppakt in verband met de

toename en complexiteit van de evenementen, is hiermee € 95.000 gemoeid in de meerjarenbegroting 2020 - 2023. Dat zou de voorziene saldo al doen dalen.
- De saldi zijn een gevolg van een goed financieel beheer en een open en transparante werkwijze binnen de organisatie. Het onmiddellijk terug laten vloeien van begrotingssaldi maakt het lastig om de ingezette cultuurverandering te bestendigen.

De raad van Haarlemmermeer doet de suggestie om het begrotingssaldo te gebruiken voor een reservering voor de eenmalige kosten van gemeenten in de repressieve regionale bluswatervoorziening. Voorgesteld wordt deze suggestie niet over te nemen. Opgemerkt wordt dat de business case bluswater, en zeker ook de financiële aspecten daarin, zorgvuldig door gemeenten in onderling overleg tot stand is gebracht. Daarbij zijn afgewogen keuzes gemaakt over de verdeling van de lasten en de wijze van financieren. Vermenging van de gemeentelijke afspraken over het bluswater met noties over de wenselijke inzet van een begrotingssaldo bij de VRK leidt tot vertroebeling en verstoring in de balans van de kostenverdeling. Het DB vindt vermenging van de vraagstukken niet wenselijk. Dat gemeenten een eventueel aandeel in VRK saldi reserveren voor de kosten bluswatervoorziening, is een keuze die iedere gemeente zelf kan maken.

Vooruitblik komende begrotingen
Haarlemmermeer en Heemstede formuleren als wens op zoek te gaan naar financiële besparingsmogelijkheden en kritisch te kijken naar niet noodzakelijke uitgaven. Heemstede geeft daarbij ook een ‘winstwaarschuwing’ mee, in het licht van de serieuze opgaven waar gemeenten voor staan, en geeft aan graag te zien dat er in de meerjarige begroting van de VRK budget vrijkomt dat kan worden ingezet voor andere gemeentelijke prioriteiten .
Haarlem en Zandvoort geven blijk van de wens te komen tot lagere inwonerbijdragen.
Heemstede doet daarnaast concrete suggesties:
- kapitaallasten voor realisatie digitale werkplekken op te schuiven naar 2021
- op korte termijn onderzoek te doen naar de duikteams, opdat duidelijk wordt wat de concrete noodzakelijke investeringen zijn voor de noodzakelijke bezetting, en er bovendien mogelijk ruimte in de gemeentelijke begroting ontstaat voor eventueel noodzakelijke preventieve maatregelen om de inzet van de teams te reduceren.

Ook vragen zowel Haarlemmermeer als Heemstede om nieuw beleid voortaan te markeren als zijnde noodzakelijk (wettelijk) of wenselijk (niet wettelijk).

Reactie
Het Dagelijks Bestuur benadrukt dat een sobere en doelmatige bedrijfsvoering bij de VRK uitgangspunt en praktijk is. De organisatie kenmerkt zich door verantwoord omgaan met gemeenschapsmiddelen. Dit heeft zich vertaald in een bezuinigingsoperatie 2011-2014, een efficiencyoperatie die zijn effect heeft gehad in 2015-2018 en in een efficiencyoperatie in 2019 (met een resultaat van € 570.000 structureel), die ook zal leiden tot teruggave aan de gemeenten over 2019. Ook zijn er vanaf 2014 van jaar tot jaar rekeningsaldi naar gemeenten gevloeid. Kritisch kijken naar niet noodzakelijke uitgaven is altijd het beleid geweest, dit betekent dat een nieuwe zoektocht naar verwachting niet zal leiden tot nieuwe grote besparingen. Het zoeken naar financiële besparingsmogelijkheden zal noodzakelijkerwijs leiden tot voorstellen om bepaalde taakopdrachten te beëindigen. Dat doet de dienstverlening verminderen en bovendien vloeien daar ook afbouwkosten uit voort.

Met betrekking tot de concrete suggesties van Heemstede:
Vanuit de vergadering van de BCOV van april 2019 is de suggestie gedaan de gevraagde wijziging over de digitale werkplekken te verwerken in de conceptbegroting.

Het onderzoek naar de duikteams wordt conform de afspraken met het bestuur uitgevoerd. De zienswijze bevat nog de suggestie dat de directie eerder een voorstel heeft gedaan terug te gaan naar twee duikteams. Voor het goede begrip: dit was aan de orde in het kader van de bezuinigingsoperatie 2011-2014, waarin ook opties voorlagen de duiktaak geheel te schrappen of met één team uit te voeren.

De toelichting van nieuw beleid bevat altijd een nadere duiding van de achtergrond, het juridische aspect maakt daar uiteraard ook deel van uit. De genoemde strikte tweedeling wordt echter niet haalbaar geacht, daarvoor zijn er te veel 'tussencategorieën'. Uitgaven die voortvloeien uit wetgeving waarvan uitvoering onontkoombaar is worden in veel gevallen overigens gemarkeerd als 'autonome ontwikkeling'.

Vraaggericht werken
De gemeenteraad van Haarlemmermeer vraagt ten slotte nog aandacht voor de wens dat de GGD meer werkt op basis van vragen, behoeften en opdrachten van de gemeenten. Als actueel voorbeeld van aanbod gestuurd werken noemt de raad de uitbreiding van de (bereikbaarheid en beschikbaarheid) van de OGGZ, Gesteld wordt dat elke gemeente in de Kennemerland hierover zou moeten kunnen spreken, en dat pas daarna een formele opdracht van de gemeenten aan de GGD aan de orde is om hiervoor een plan van aanpak te maken.

Reactie
Vraaggericht werken staat voor het GGD-bestuur (zijnde de commissie PG&MZ) altijd voorop. Uiteraard heeft de commissie ook een verantwoordelijkheid in het kader van het eigenaarschap dat gemeenten hebben van de VRK en de onderdelen hiervan, zoals de GGD, maar de behoeften en wensen van de gemeenten staan voorop. Dat is gezien de bestuurlijke construct van de gemeenschappelijke regeling ook moeilijk anders denkbaar: het bestuur wordt tenslotte gevormd door de gemeenten.

Het gegeven voorbeeld wordt niet goed begrepen. Er is nog een poging gedaan te achterhalen wat de verklaring zou kunnen zijn van het beeld dat kennelijk is post gevat, maar daar is geen reactie op ontvangen. Twee jaar geleden is in Zuid Kennemerland en Haarlemmermeer een zogeheten spoedzorgketenoverleg gestart. Daarin zitten gemeenten, politie, OM, GGZ, Brijder e.a. bij elkaar om de dienstverlening beter op elkaar te laten aansluiten. Aanleiding voor het overleg is de verplichting van gemeenten om te komen tot een sluitende aanpak personen met verward gedrag. Er is een kernteam, waar ook een vertegenwoordiging van de gemeente Haarlemmermeer in participeert. Het overleg kwam tot de conclusie dat het wenselijk zou zijn om de beschikbaarheid en bereikbaarheid van de OGGZ (meer concreet: meldpunt Zorg & Overlast) te verbeteren. Alles met de bedoeling om een belangrijk knelpunt in de aanpak personen met verward gedrag weg te nemen, namelijk de overbelasting van de politie bij meldingen over personen die overlast geven of zorgwekkend gedrag vertonen zonder dat sprake is van een (vermoeden van) een strafbaar feit. Die overbelasting ontstaat onder andere doordat gemeenten en hulpverleners 's avonds en in het weekend niet bereikbaar zijn. Dat heeft ook als effect dat betrokkenen vaak niet de noodzakelijke zorg en begeleiding krijgen, en de directe omgeving onnodig lang overlast ondervindt. De conclusie van het spoedzorgketenoverleg is aan de orde geweest in gemeentelijke voortgangsrapportages over de aanpak van mensen met verward gedrag. In de bestuurscommissie PG&MZ is de uitbreiding van de beschikbaarheid en de bereikbaarheid van de OGGZ stapje voor stapje concreter gemaakt (agendering op 17 september 2018, 26 november 2018, 8 april 2019 en 1 juli 2019). Ambtelijk overleg is hieraan steeds vooraf

gegaan.
Waar het bestuur van de GGD geen invloed op heeft is de vraag hoe informatie wordt gedeeld binnen gemeenten en hoe betrokken ambtenaren ervoor zorgen dat alle collega's binnen hun gemeente zijn aangesloten op dergelijke nieuwe ontwikkelingen. Weliswaar doet de directie er alles aan om alle belanghebbenden in te sluiten in het proces, maar kunnen – zo blijkt ook nu weer – misverstanden niet worden voorkomen.

Advies Commissie Bedrijfsvoering
De CBV heeft in maart de directie positief geadviseerd over de programmabegroting 2020, met de kanttekening om de noodzaak/wenselijkheid van de nieuw beleidsvoorstellen goed te duiden zodat het bestuur een afgewogen keuze kan maken. Dit was al meegenomen in de versie die door het DB naar de commissies en later de gemeenteraden is gestuurd. De directie heeft nog meegegeven dat op het gebied van nieuw en versterkt beleid terughoudendheid is betracht. Het hiermee gemoeide bedrag betreft een klein percentage van het begrotingssaldo (1,3%)

Erratum
In de concept-programmabegroting is bij programma Zorg&Veiligheidshuis een dubbeltelling van € 115.000 opgenomen. Deze dubbeltelling is per saldo nul en heeft geen gevolgen voor de begroting. In de vastgestelde versie van de begroting is dit gecorrigeerd.

4. Voorstel te nemen besluiten:

1. De programmabegroting 2020 vast te stellen
2. In te stemmen met de reactie op de zienswijzen
3. Bij de definitieve vaststelling van de programmabegroting tevens:
    a. In te stemmen met de in de programmabegroting vervatte jaarschijf 2020 van het meerjareninvesteringsplan 2020-2023 en daarvoor de bijbehorende kredieten te voteren (zie bijlage 4.6 programmabegroting).
    b. In te stemmen met de gewijzigde jaarschijf 2019 en daarvoor de bijbehorende kredieten te voteren (zie bijlage 4.6 programmabegroting)
    c. In te stemmen met het eventueel betrekken van investeringen uit de jaarschijven 2021-2023 van het MJIP 2020-2023 bij de aanbestedingen om zo een aantrekkelijk inkoopvolume en efficiënt inkoopproces te bevorderen. De uitlevering van dit soort investeringen gebeurt over meerdere jaren.
    d. Een krediet te voteren voor de aanschaf van twee watertankwagens voor een bedrag van € 600.000 in 2020. De structurele lasten ad € 52.000 zullen vanaf 2021 leiden tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage.
    e. De directie van de VRK mandaat te verlenen voor het aantrekken van langlopende leningen in 2020 tot maximaal € 3.6 miljoen.
    f. De nieuw beleidsvoorstellen vast te stellen.
        - Versterking vakbekwaamheid duikploegen brandweer € 334.000
        - Maatschappelijke zorg/verbinden zorg en veiligheid € 50.000
        - Voortzetting aandacht statushouders € 80.000
        - Infectieziektebestrijding € 41.000
        - Duurzaamheid € 50.000
        - Zaakgericht werken € 255.000
    g. In te stemmen met een verhoging van de inwonerbijdrage vanaf 2019 ten behoeve van het Zorg- en Veiligheidshuis met een bedrag van € 60.000.

h. Het DB te verzoeken de overwegingen rond de evenementen-ondersteuning te agenderen voor de AB-vergadering van oktober, en de begrotingsruimte 2020 e.v., onder voorbehoud van definitieve besluitvorming over de noodzaak van extra inzet voor evenementenondersteuning, vooralsnog hiervoor te reserveren.

5. Vervolgtraject

Na vaststelling worden de raden geïnformeerd over de vastgestelde programmabegroting en de reactie op de zienswijzen. De programmabegroting wordt ook toegezonden aan GS (in verband bet de toezichtfunctie van de provincie).

6. Bijlage(n):

geen

In de vergadering genomen besluit: